

Briedis, Ernests 2

Neds pa labo, neds pa kreiso.

~~A~~
4406

Statu-luga weenâ zehleenâ.

no

Kojneeka.

Rihgâ, 1875.

Dabujamš vee S. Allunana Jelgavâ Katoļu-eelâ Nr. 8.

810 - 2 0309049917

L. V. B.
Nr. _____ In. 102. 778.

123

Personas (28)

parb. 17. VII 79

Paiglis, rentnieks.

Johanna, viņa sieva.

LA 815

Anna, viņa meita.

Feliks Ērglis, viņa māksas dehis, filozofijas kandidāts.

Swoinikowš, pagasta teefas skrīveris.

Gerstenbergš, pagasta skolotāis.

Paigļa gabjeji.

Roteefas Paigļa muišcinā.

1. flats.

Leela kofcha istaba, wifs gresni, ja pat pustitshds lepni etaitšits.

Paiglis, Swoinikowš, Gerstenbergš, (abcem vehdejeem rehkinumu-grahmatas rofä.)

Paiglis. Luhgtu peesehstees; juhs gribejat ar mani weenu paschu runaht, fungi? juhs ar rehkinumu grahmatahm atnahkufchi, woi jums atfal naudas wajaga?

Gerstenbergš. Mihlais Paigla kungs, tad mehš preekšč 1^{1/2} gadeem eesahkam glahschu-fabriku buhweht, tad tas notika ar to nodomu, ahtri mantas un bagatibu sakraht. bet Tas Kungs to nebija nowehlejis, mehš zee tam wifš daudš skahdes, mehš isdewam ari toš graschus, luxus eepreekšč zaur subreem sweedreem bijam eetaupijufchi; juhs ka bagatalais sinams dewat pulku wairaf ne ka mehš, bet wifš muhsu upuri bija par welti — jo schodeen mums jums ta behdu sira jadod, ka muhsu fabrika ir konkursē kritufe!

Paiglis (isbijees). Konkursē kritufe! ja, ja, to es jau pare-dseju. Un glahschana ne tahdā wifšē wairš naw eespehjamō?

Gerstenbergš. Nelahdā wifšē. Naudas upuri wairš nelihds, jo mehš esam tagad aprehkinajufchi, ka fabrika, nelad to ne-ecnešhš, fo winas uskopschana malkatu.

Paiglis. Tad es nelahdi wairš newaru glahbtees; tad man uf wifadu wifšē ir kaunā un postā jakriht!

Swoinikowš. Apmeerinajatees, Paigla kungs, kaunā un postā jums ne buht naw ja-eet, jo rehkinumi wifš ta noslehgti, ka laudis mas ko dabuhs sinah, parahdus wifš ar laiku wareet aij-malkaht. Redomajeet wis, ka juhs no draugeem atstahiti efeit, es patš esmu to wifš-wajadšigako sumu, 500 rbl. preekšč jums isližis.

Paiglis. Bet woi juhs ne mas ne-atminetees, ka pehz muhsu notaišschanas no pelnas mums katram trescha dala nahkabs, woi nu no paspehles mums ari naw katram trescha dala jazeešč? Nā tad juhs, Swoinikowa f. wareet teikt, ka juhs preekšč manis 500 rbl. islikufchi.

Swoinikowš. Es nelad ne-esmu juhsu kompanongs bijis, bet tilai rakstu- un rehkinumu-wedejs, ka is muhsu papihreem skaidri war redseht, tahdā wifšē es esmu jums toš 500 rublus tapinajis!

Gerstenbergš. Un es, ka is muhsu papihreem war redseht, ari nelad ne-esmu wairaf ka dalibas nehmeis bijis, kas ar saweem

eemaffateem pahrifimts rublifcheem fawu laimi mehginaja; bef tam es wehl biju til labš, muhsu Swoinikowam pee grahmatu wefcha-
naš peepalihdeht.

Paiglis. Rà is muhsu papihreem war redseht! Ta jaw ir ta nelaimé, ka es is muhsu papihreem nekad nefa newareju redseht un fapraft, jo tee jau wahzifiti farakfitti!

Puifens (pa tahm farpahm wehtuli eenešs, uf Paigli:) Pasta puifis lika jumš to nodot!

Paiglis. Labi, labi! (sehns aifect, Paiglis ufmet azis uf wehtuli un fatrubštass.) Luhgtu lungi, efeet til labi manus feeweefchuš drufku apmelleht, man loti gribahš weenam paſcham par fawu nelaimi pahrdomaht; pehzat mehš fawuš rehkinumus galà wedifim?

(Swoinikows un Gerftenbergs aifect pa durwim labajà pušè.)

2. flats.

Paiglis, pehzat Swoinikows.

Paiglis. Ta ir wina rola, deewšin, kahdas finas ſchi weh-
ſtule nešhš! (uflauſch abiri wehtuli un lafa ar ween wairal pahrbihdamees.)

„Nihko tehwoz. Nupat es fawu effami pabeidfu un tiku par kandidatu. Celams fawà jaunà weetà eestahjos, es Lewi un Lawejus apmelleſchu, ja Jumš, ka zeru, nekas tur pretim nar. Sirfnigi es Lewim, fawam bijuſcham aifbildnim (for-
muntam), pateizos par wiſu to puhliu, kaš Lewim bija, manu mantu fahrtigi pahrwaldot, tagad es Lewim ſcho naſtu noxem-
ſchu; ari jau tamdeht, ka manim naudas wajadſeſeš, jaunu dñhwokli eetaifht, un daſchus maſus paradus augſtkolà aif-
maffaht. Tu ſini, ka es naudas leetà deefgan nopeetnis un zeets eſmu, tamdeht manim gluſchi nepatihkami ir, ziteem kau-
dim paradà buht.

Lewi un Lawejus ſirfnigi ſweizina

Laws mahfašdehtš Felits.“

(Wehtuli rotas fanutadams Paiglis iſſauz waimanadams:) Deewš eſi man ſchehligš, fur es nemſchu wina 5000 rubluš, kuruš es bef wina finas glahſchu-fabrikas leetà eſmu iſdewis, un kuruš winsch nu no manis atpraſhš. Ak tu poſta fabrika, laut es nekad nebuhtu eefahziš, wina buhweht; un es to pateeſi nebuhtu darijiš, ja abi gudrineeki Swoinikows un Gerftenbergs nebuhtu manim til jaukas leetas par leelu pelnu un aplamu bagatibu eestahſtijufchi; tagad es eſnim wiſu fawu nabadſibu paſaudejiš, un eſmu ari wehl zita mantu lihds iſpo-
ſiſiš, es fawu goda wahrdu ſaudeſchu, jo fur lai es glahbſchamu at-
rodu? (vanſe) Bet woi tad tee, kaš mani ſchaf nelaimé eeweda, neſpehj ari glahbt? Swoinikows ir loti bagats, winam pateeſi eefpehjams manim 5000 rubluš aifdot, winam ir taš jadara, jo zitadi es eſmu poſtā. Tuhlix es ar winau gribu runaht.

Ve-eet vee kreisjani durwin un sauz:) ehè, sehn, aisej' un valuhdsi strieb-
wera lungu, lai winasch tuhlin atnahf schurp, manim loti gribahs ar
winu runah! (aistaisa durwis.) Kaut jel, kaut manim isdotos, fewi
un sawejus, kuri no manas nelaimes wehl nela nesina, glabbt.
(Swoinikows cenabt.) Paldeews Deewam, juhs jau efeet schè, Swoini-
kowa k., juhs efeet mana wehdiga zeriba nelaimes un peemellefchanaas
stunda, lafeet luhdsami scho wehstuli (eedob Swoinikowam wehstuli,) un tad
apschelojatees par manim un tapinajeet manim wajadsigajos 5000
rublus, jo zitadi es esmu pasudis zilwehfs!

Swoinikows (wehstuli va tabm starpam tilasjits:) Nu, nu, nelaimè
wis nebuhs til leela, jo juhsu paschas mahfas dehls jau jums te
faunu wis nedaris, juhs apfuhdsedams!

Paiglis. Juhs nepasihsteet manu mahfas dehlu: winasch ir
zeets ka akmens, un pastabw bes schaubifchanaas us to, ko winasch par
taisnibu tur. Tamdeht, ka es winam ne-esmu eepreefsch pasnojis,
winasch tagad fazih, ka es wina naudu tur esmu isdewis, kur to
nedrihtstieju dariht, ka es wina naudu esmu sadfis!

Swoinikows (steyeni vreezadamees:) Juhs sinams sawu mahfas
dehlu labaf pasihsteet nela es, un tas ir teefa, ka jums nelahgi
flahs, kad winasch juhs apfuhdsetu, bet es nesim, ka lai es pee
tam jums palihdsu.

Paiglis. Juhs weenigi efeet tas, kas manim spehj palihdsieht,
ja tikai gribeet ween, es juhs, kuru es par sawu labako draugu turu,
no wifas firds luhdsu, ne-attahjeet mani schin? behdu stunda, bet
glahbjeet mani!

Swoinikows. Es vreezajos, ka juhs mani par sawu labako
draugu tureet, un gribu jums, sinams pret wajadsgo drofchibu palih-
dsieht, bet tikai manim ihpaschs luhgums ir, tursch jums buhtu ja-
ispilda.

Paiglis. Paldeews, Swoinikowa lungs, fintu reis paldeews,
te war redseht, ka wehl ihsta draudsiba ir atrodama, issakeet ween
sawu luhgumu, un ja manim eespehjams, tad to pateesi ispildischu!

Swoinikows. Paigla k., mans luhgums ir schis: man
nepeeteel wis, ka jums tikai draugs esmu, bet es wehletos jums un
juhsu namam wehl tuwaki stahweht: ar wahrdu fakot, es mihleju
juhsu meitu, un ja juhs man winu par feewu dodeet, tad es katra
azumirkli esmu gataws jums palihdschdt; ja ne, tad ir es prafschu
tos 500 r. atrafak, kuru es jums aisdewis.

Paiglis (satrubzle:) Tit teescham, ka juhs manim buhtu mihlsch
un patihkams snots, tad tomehr es newaru jums sawu meitu no fa-
was galwas ween foliht: schini leeta winai paschai galawahrs
jateiz; bet efeet pahreezinati, ka es zil ween til spehfschu, par jums
runaschu, un zeresim, ka mums isdosees.

Swoinikows. To es no wifas firds wehlos, un bes tam,
ka jau faziju, jums nebuht nepalihdseschu. Bet nemas nesaprasfu.

lamdehl lai Anna mani nexemtu, jo esinu wihrs, lam naudas ir, un tas wehl kahdreis' war augsti kahpt. Kad wina stomahs, tad tas finams juhfu leeta ir, wizu peedabuht. Tagad es eefchu, bet drihsumā atkal apwaižafchos, zif tahli mehš tikufchi. Ar Deewu!

Paiglis. Ar Deewu! (Swoinikows aiseet.)

Paiglis (ahtri:) Klau, Swoinikowa!, pagaideet drufku, warbuht fa Anna — (aiseet winam patat.)

3. skats.

Johanna, Gerstenbergs (no labas pufes) pehjal Julija.

Johanna. Mein Mann ist nicht hier, wie ich befürchtete, also sind wir ganz ungestört, was bewog sie, mich um eine vertraute Unterredung zu bitten, mein lieber Herr Gerstenberg? (usatzina ar rofu peefehstees.)

Gerstenbergs (runa tā, tā kad buhru no gatwas ismahziēes:) Hochverehrte Frau, mit Bittern und Zagen sehe ich dem so entscheidenden Ende unserer für mein ganzes Leben wichtigen Unterredung entgegen. Es handelt sich bei mir um eine Lebensfrage, deren Entscheidung von ihren gütigen Lippen abhängt. Ich habe durch Fleiß und Sparsamkeit mir eine Stellung in der bürgerlichen Gesellschaft geschaffen, die es mir möglich macht, mich nach einer holden Gefährtin fürs Leben umzusehen, und außerdem habe ich sowohl durch Connexion als auch durch mein geringes Verdienst die Aussicht, diese Stellung noch zu verbessern. Schon seit langer Zeit hat mich wie eine verzehrende Flamme die Liebe entzündet, und der Gegenstand dieses Gefühls ist die Krone aller Jungfrauen, ist ihre liebenswürdige Tochter. Mein Anliegen an sie hochverehrte Frau, geht dahin, daß sie durch ihre gütige Fürsprache mir die Gunst und die Hand ihrer schönen Tochter zuwenden, und mich dadurch zum glücklichsten aller Erdenbewohner machen! —

Johanna. Theurer Herr Gerstenberg! Ihr Anliegen ehrt mich und meine ganze Familie, und ich gestehe gern, daß es mein Wunsch gewesen ist, meine Tochter an einer so sicheren Hand, wie die ihrige ist, ins Leben zu entlassen, daher erkläre ich ihnen unumwunden, daß sie mir als Schwiegersohn sehr willkommen sein werden!

Gerstenbergs (winas rofu skubstidams:) Sie verheißen mir unsägliches Glück, empfangen sie meinen wärmsten Dank dafür!

Johanna. Doch ist vor allen Dingen die Einwilligung meiner Tochter noch nicht erfolgt, allein ich zweifle keinen Augenblick, daß ihre Wahl keinen würdigeren Gegenstand treffen kann, und somit sind wir einig; etwaige Bedenken bei Anna werde ich aus Liebe zu ihnen zu entfernen wissen. —

Gerstenbergs. Wann aber kann ich hoffen, mein Glück klar und bestimmt allen Leuten bekannt machen zu dürfen?

Johanna. Ich werde möglichst bald mit meiner Tochter sprechen, kommen sie, bitte, morgen zu uns, dann werden sie wohl schon alles in Ordnung finden, — doch da kommt Anna. (Anna eenaht no labas pufes.)

Gerstenbergs. Ich werde mir erlauben, mich den Damen gehorsamst zu empfehlen! Adieu! (aiſſet ra widus durwim.)

Johanna. }
Anna. } (abas reisa:) Adieu.

Johanna (ſwarigi:) Meine liebe Anna, ich habe mit dir über wichtige Dinge zu sprechen!

Anna. Mihla memin, brahlenam Felikſam, kà jau dauds reis efmu peeminejuſe, gan bija taiſniba, kad winaſch ſazija, ka Latweeſchu namà peeklahjabs Latwiſki runaht!

Johanna. Aber meine liebe Tochter! —

Anna. Jau ihpaſchi tamdeht, muhſu mahjās tikai Latwiſki ween wajaga runaht, ka tehws ne maſ neprot Wahziſki, ziſ neriktigi taſ ir, ka mehſ ſawà ſtarpà Wahziſki runajan, turpretim ar tehwu Latwiſki, itin ka mehſ weens otram ſweſchi buhtum.

Johanna (ſabnds:) Heute will ich nicht mit ihr streiten, deswegen werde ich ihr den Willen thun (diti:) Nu manis pehſ, runaſim ari Latwiſki, kad tew taſ tà patihl, jo ko eſ ſawai mihlai meitina par patikſhanu nedaru. — Tu tagod eſt piſnigi peeauguſe, un eſt, taiſnibu ſakot, jauka un prahtiga meitina, woi tu jau ſahdureiſ eſt domajuſe uſ mihleſtibu? —

Anna (ſairubſtābs — tad druſku ſmeedamees:) Uſ mihleſtibu? tewi un tehwu eſt jau ſen mihleju, bet zitadā ſinā manim mihleſtiba ir nepaſiſtama!

Johanna. Mihlais behrns, taſ laiſam tikai tamdeht tà ir, ka tu nemaſ ne-eſt uſ tam domajuſe; bet redſi, ziſ laba mahte eſt efmu, eſt neween tikai zitadi par tewi efmu gahdajuſe, bet eſt efmu ari jaunekli iſmellejuſe, ſuru tu no wiſaſ ſirds wari zeeniht un mihleht.

Anna (arween wehl druſku ſmeedamabs:) Nu, un kurſch tad ir taſ „diſchainais puiſis?“

Johanna (ahtri:) Taſ naw wiſ nekahds „diſchains puiſis“, bet taſ ir bagats, ſmalts un ſmuſs kungs, no taſ wiſu-labalahs ſamilijas, ar paſchu mahzitaju radā un draudſibā, kaſ aprehmees tewi uſ rolahm zaur wiſu diſhwi neſſaht — ar weenu wahrdu ſakot, taſ ir muhſu Gerſtenbergs!

Anna (ſirſnigi ſmeedamabs:) Muhſu Gerſtenbergs, taſ jau tikai ar moſahm ſewi paſchu un ſawu ſkolas-rihtſi war paneſt, ka tad taſ mani uſ ſawahm rolahm paneſihs? —

Johanna (puſtihs ſaſchutufe:) Neſmejees, kur naw neta ko ſmeetees, eſt domaju, ka tu labaku bruhtganu neatradīſi, tamdeht pahrdoma ſreetni, un tad runaſim tahtak.

4. skats.

Bijufchee un Paiglis.

(Paiglis eenahf arween wehl bebdu pilns, Johanna fadufmojuſees eet drufku uf weenu ruſt, Anna ar ween wehl ſuinedama uf otru.)

Paiglis (ſit til ween waredams meerigi:) Man juns ſas no jauna japaſtahta, Feliks ir ſawu eſſami pabeidſis, un grib ſchinis deenas muhs apmekleht, eekams winſch ſawâ jaunâ weeta ſtaſſchotees. —

Anna (abtri:) Ko Feliks atbrauks?

Paiglis. Ja, laikam drihſumâ. (Ibſa pauſe.)

Anna. Eſmu loti ſahriiga, wiau atkal reiſ redſeht, preekſch diwi gadeem winſch manim iſſikahs pahraf bahrgs un weenumehr nopeetnis, tikai tad ſmejhahs, ſad zituss peesoboja, ko winſch dauds-fahrt mehdsa dariht.

Johanna. Es wiau ne maſ neisprotu: winſch ir augſtâs ſkolâs bijis, un tatſchu arweenu Latwiſſi runa, lâ leekahs, tad winſch zaur to iſſti grib lewotees.

Paiglis. Schini ſinâ wiau tikai war ſlaweht: winſch naw wis, ſa til dauds ziti, ſawu mahtes walodu aiſmirſis. Pet winam ir zeeta ſirde un ſtuhrgalwigs prahts, lai Deems paſarga, ſad winſch ko eedomajahs, tad eet uf dſihwibu waj nahwi!

Anna (dedſigi:) Ne, teht', zeeta ſirde Felikſam naw, lai gan wina gribſchanaſ ſpehls ir leels un paſtahwigs. Kaſ til dedſigi un jauti, lâ winſch, par zilweku wiſuſwehtakahm mantahm runa, ſas tâ war ſirdi ſagrahbt un aiſkuſtinah, tam paſcham wajaga labſir-digam buht, jo tikai taſ eet pee ſirde, ſas no ſirde nahf.

(Paiglis bebdiigi pamet ar roku, turâ Felikſa wehſtule ir.)

Johanna. Spreediſim tikai tad par wiau, ſad winſch ſche buhs bijis, jau 2 gadu laikâ zilweks war ſtipri pahrwehrſtees! (uf Paigli:) parahdi manim, luhdsams, drufku Felikſa wehſtuli!

Paiglis (eedob wehſtuli:) La ir tahda pat iſſa, lâ wina wehſtules arween mehds buht.

Johanna. Wehſtule pehz datuma jau loti weza, laikam buhs ſahdâ paſtonamâ ilgu laiku gulejuſe; tahdâ wiſſe Feliks war ſatrâ brihdî atbraukt; es eefchu wiſu ſataiſht, ſa mehſ jauno kandidatu pa godam waram ſanemt. (Uſſeet.)

5. skats.

Paiglis, Anna.

Paiglis. Mihla Anna, tu eſi tagad tiſpat garigi lâ meeſigi pilnigi attihſtijufeſh, un eſi tanis gaddſ, ſur meitinas mehds uf jaunekkeem ar zitadahm azim luhſot, ne ſa agrati. Saki man, luhdsama, moi tewim naw ſahds jauns zilweks labaki patizis, ne ſa ziti? —

Anna. Tanî sinâ, fâ tu to domaji, nè.

Paiglis. Tawa atbilde mani pa dafai eepreezina, pa dafai apbehdina: wina mani apbehdina tamdehl, fa tas wihrs, furu es labpraht par fawu snotu redsetu, wehl naw eefpehjis, tamâ frdi mihlestibas uguni usfurt, bet wina mani eepreezina, jo es tagad wehl jo wairaf maru zereht, fa tu. fâ passlaufiga meita tehwa wehleschanos ispildis, wistihmi ta fa tew ne kas tur naw preti. —

Anna. Un kas tad ir tawa wehleschanahs?

Paiglis. Tu passihsti Swoinikowu, winsch ir wihrs, kas gan spehj, meitina frdis waldsiraht, winsch ir strahdigs, ruhpiqs un namaturetais, turklaht loti bagats, un war wehl kahdu reis' dauds labafu weciu eexemt, nefa tagad. Turklaht, kas preefsch manim no wifuleelata swara ir, winsch man daudskahrt palihdsejis, un ihpafchi schini azumirkli, fur man wina palihdsibas pa wifam wairaf wajaga, winsch israhdahs fâ mans glahbejs. Winsch tewi loti mihle, un luhdsâ mani preefsch wina runaht; dari luhdsjama fawam wezam tehwam to labumu un sneedji fawu rofu Swoinikowam.

Anna. Mihlo teht, nenemi par launu, kad es tewim faku, fa Swoinikows nepeeder pee teem laudim, furus es zeeniju, un zeenifchanai pehz manahm domahm wajaga stubru-akmenam mihlestibas buhwi buht. Mihleht es Swoinikowu it nebuht nemihlesju, un negribu bes mihlestibas lauliba stahtees, un tahda wihje fawu nahlamibu, wifu fawa muhscha laimi ispostiht.

Paiglis. Manim nefad naw prahta schahwees, tewi nelaimê grubst, bet est pahreezinata, fa mihlestiba ar laiku gan lauliba atradisees, un apzere, fa es tewi zif til ween waredams, luhdsu, manu wehleschanos ispildiht. Bet es tewi negribu pahresteigt, pahrdoma to leetu kahdu laiku, bet apdoma, fa wifa muhsju labklahschana tagad stahw tamâs rokâs. (Paiglis aiseet.)

Anna (weena wate:) Nemas nefaprotu, kas tehvam un mahtei schodeen notizis. Peepefschi no prezeschanas ween runa. Gerstenbergs, Swoinikows — ne katriš naw pratufchi manu mihlestibu nopelniht, abi peeder pee teem laudim, furus muhsju Allunans apdseed (wanem Surra Allunana dseesminu II. daku, fura uf galda atrodabs, paschkirita un tad no galwas:)

Bet wihrs, kas daudj maj mantiba eefuhlees,
 Jau fahl fâ glihts fungs pafaulei rahditees;
 Winsch dwefsch un puhfsch pilns augstprahtibas,
 Lepnis uf semakeem flatidamees.

(Noleef grabmatu uschkirtu uf galdu:) Kâ newilschi manim tagad, scho grammatiau rokâ turot prahta schaujahs tas, kas wina manim dahwinajis. Drihs winsch buhs schê. Es nesinu, (domigl:) woi es pir-

mihl tehvam pateesibu stahstiju, kad winsch mani prafija, woi es neka ne-esmu jutuse, kas mihlestibai lihdsinajahs.

(No kreifabs pufes cenabl meita:) Madama leef juhs faukt!

Anna. Kur wina ir?

Meita. Klehti. (Abas aiseet pa kreifajahm durwim.)

6. flats.

Feliks Ehrglis, weens pats.

(Ehrglis cenabl pa widus durwim, zekotaja drebbes, ar plattmali rokã.)

Ehrglis. Tã, nu esmu mahjãs, masakais tai namã, fura manim pawisam wairaf wajadsetu mahjãs buht. Wini gan mani wehl nebuhs gaidijufchi, jo nemanu neweena; ari schẽ laifam wisi manim sweschchi. Nu pateesĩ juhtu, ka studenta gadi pilnigi beigti, ka loti ilgojos pehz meerigas dsihweš. Ja meeriga dsihwe, — zil daudš fwabadali un plafchati es tagad waru sawu fpalwinu fustinaht pateesibai par labu un nerahnibai par neewafchanu un postu, un zil jauki tas buhs, pehz pabeigta deenas darba atpuhstees, atpuhstees fawãš pascha mahjãš, pee koscha rakstama galda ar sinanibahm nodarbotees, — bet tomehr, zil weentuligi! Weentuligi! — woi tad manim naw ihstu firfchu draugu augstskolã, ar lukeem garã latru brihdi waru kopã buht, woi manim ari warbuht neisdofees, jaund weetã draugu atraft! — Ne, ne, nemehginaji fewi paschu peekrahpt, tu ilgojees pehz zita ka, ta pasauli pabrwardama, firdis schlihtidama juhta, furu par mihlestibu fauz, tewim ka miglains fantoms azu preekfchã lidinajahs, tu grabhji ar abahm rokahm, gribedams jauku bildi fakert un notureht, bet apfampji tilai wehju, duhmus. Wet kamdeht es tilai ilgofchanos pehz mihlestibas juhtu, kamdeht ari Latweetim lai neisdodahs ihstu lihgwina atraft? Af tauta, ta ir tawa nelaine, ka tew ihstu tautas meitschu truhfti; tautas dehli tew gan ir, kas latrã azumirkli gatami, tewi ar meesu un afnim, ar wifu fpehku un no wifas firds aifstahweht, — bet tautas meitas tewim tilai pehz basnizas rukeem ir. Pee zitahm tautahm winas mehds noguruschus fareiwus atfpirdstinaht un uf jaunu zibnischanos usmudinaht, winas mehds sawus seltainus matus uf tehwijas altaru upureht, bet pee mums, af pee mums tas tã naw wis. (Pause.) Kaut jel wina, ta weena, pehz furas mana firds ilgojahs, kaut jel wina fpehtu sawu domafchanu, sawu firdi, fewi paschu sawai tautai dahwinaht. Wet noft, noft ar tahdeem fapneem, luei wifuleclaku laimi israhda, jo atmosferanahs ir pahraf fahpiga. Lai mani joprojam fagrabhj un pahrwalda tilai ta mihlestiba, fura wifu sweschaka patmihlibai — tautas, tehwijas un zilwezibas mihlestiba! Lai wini mani nosauz kã gribedami, schi juhta muhscham manãš fruhkis mahjos, un no schihš juhtas dsihts es gribu sirahdaht zil fpehju. (Pause.)

Puhl fchè, las tad tas, tas jau muhfu Allunana Jurris (vanem
uffchèrtu grabmatinu un lasa:)

Jaw ahtri mas buhs, kuzi uf tihrumu
Ges fweedròs strahdaht. Wiß par fungeem nu
Grib palift, nost fweesch mihlu tehwu
Walodu, wahjinadami aplam.

Ku gresnots sehns daschs buldere Wabzifli,
Ka außs fadimst dsirdot to fchiafstamu,
Un tomehr lepojas schis neleets,
Brame ar zitüs, las fchahdi negrab.

Bet wihrs, fas dauds mas mantibâ eekuhlees,
Jau fahl fa glihts fungs pafaulê rahditees;
Winfch dweesch un puhfch pilns augstprahtibaß,
Lepnis uf femaleem fflatidamees.

Schis grehfs — un leels grehfs fauzams schis netikums,
No Deema buhs reis fodits ar ihgnumu,
Kâ nost no pafaules ne ilgi
Latweeschi sudihß kâ duhmi gaisâ.

Ne dahrgois, pahraf ahtri no nahwes aprihtais dseedon'! nè,
Latweeschu gars stiprinajahß un aug, un muhfu tauta nesudiß fa
duhmi gaisâ, bet pastahwehß, sels un plauks. — Scho grabmatinu
preeksch 2 gadeem Annai dahwinaju, toreis wina bija pahraf jauna,
jautra, neprata dahwanas wehrtibas zeenicht; woi drihksiu zereht, fa
tas tagad zitadi? — lai es fcho dseefminu efmu par labu sihmi uf-
fchèrtu atradis!

7. flats.

Anna, Ehrglis.

(Anna ahtri cenahl no kreisabs vnfes tant azumirft; kad Ehrglis pebbejos
wârdus runa, un drufku fatruhftabs.)

Ehrglis. Eß fweizinata mihla Anna!

Anna. Sweifs, mihlo Felifs!

Ehrglis. Woi Anna tagad prot Latwiffi?

Anna. Las laifs nefad naw bijis, kad wina naw Latwiffi
pratufe; tu ar ween wehl eß tikpat bahrgß. kâ agral'; peedodi tat-
fchu meitenêi, kura wehl behrns bija, fa tai mahtes waloda drufku
weenaldßiga bija.

Ehrglis. Woi tu fchè Allunana dseefminas laßji?

Anna. Es pate; tu laifam brihnojees, fa es tagad Allunana
dseefminas lasu.

Chrglis. Bet winaš taffchu pa leelafai daſai pahrtulkotas!
 Anna. Ari pahrtulkojumōš war iħſta dſeedona garš mahjot,
 un pee Jurea Allunana taš pateeſi ta ir.

Chrglis. Bet daſchōš pahrtulkojumōš mehš pat winaš pret
 mahkſlaš likumeem atrodam.

Anna (ſmitnedama:) Man ſchkeet, Felikš, ka mehš ſawas lomas
 eſam mainijuſchi, jo tu tagad tam uſbrubzi, ko tu agrak til dedſigi
 aiſſahweji: kuſch dſeefimineekš, kuſch rakſineekš ir beſ miſejumeem.
 Mumš peeſlahjahš, dſejaš jaukumus, furi leelā mebrā pee Allunana
 atrodami baudiht, bet ne wiš aukeem ſkrejoſham Pegaſam kreifahš
 pakal ſahjaš pehdejo naglu wihleht.

Chrglis (ſabnōš:) Zif jauka wina ir, un zif dedſigi un brangi
 wina tagad muħſu dahrgalo mantu aiſſahw. (Ditti:) Tad ari tu
 tagad eſi laika garam padewuſeeš; eħ pahrlleezinata, ka neweenš no
 taweem tautā brahleem par to til ſrſnigi nepreezajahš, kā eš!

Anna (nopectni:) Ne, Felikš, netizu wiš, ka taš tikai laika garš,
 ſchiš garš ar ween ir bijiš, un paſtahwehš muħſchigi; ſchiš ir taš
 patš garš, kaš Leonida aſniš pee termopileem tezinajiš, kaš Johan-
 naš d'Urk rolu padarija par til ſpehzigu, ka wiſu ſlawenaku kara-
 wadoxu wara pret wina iſſchliħda, ſchiš ir taš patš garš, kuſch
 mumš žaur ſawu leelo praweeti uſſauz:

„Ans Vaterland, ans theure ſchließ dich an,
 Das halte feſt mit deinem ganzen Herzen!“

Chrglis. Anna, ſneedſi manim ſawu rolu, bet nedomaji, ka
 eš tewi ſlaweſchu; ne, mehš tagad beedribu ſlehdiſam, lai ſchilš ro-
 kaš, kaš tagad ſcho ſabeedribu ſlehdi ir til ſtipraš, ka Muħija Šle-
 wola rokaš, lai taħš domāš, kaš muħš tagad pahrwalda, paleeſ
 muħſchigi. —

8. ſkats.

Bijuſchee, Johanna, Gerſtenbergš (no labā ruſeš.)

(Johanna eenaħdama eet, zif tik ween waredama ſtalti Felikſam pretim un
 ſneedſ winau rolu.)

Felikš. Sweika, miħta tante (ſkuħrſta ſmaididam winaš rolu.)

Johanna. Willkommen, mein lieber Felix, herzlichſt willkom-
 men, und empfang auch zugleich meine Gratulation zur glänzenden
 Vollendung deines Examens; doch erlaube, daſ ich dir hier Herrn
 Gerſtenberg, einen Freund unſereš Hauſeš vorſtelle. (Gerſtenbergš dħiti
 waſtanahš), hier (uħ Gerſtenbergga:) mein Neffe, der Candidat Felix Chrgle,
 (Chrgliš leeħi waſtanahš) die Herren werden gewiſ einander zugleich ken-
 nen und ſchāzen lernen. (Felikš eet ar Gerſtenbergu ruħadām uſ weenu puħi,
 Johanna un Anna uſ otru.)

Gerstenberg's. Ich freue mich unendlich, mein Herr Candidatus, einer der ersten sein zu können, der sie in ihrer Heimath zu begrüßen die Ehre hat.

Ehrglis. Ari es loti laimigs esmu, ka man ruhlin isdewees, ar jums, kas juhs, ka nupat dsirdeju, muhsu familijas draugs esfeet, eepashtees. Zuhfu preekshgahjeju skolotaja amatâ labi pasinu, un ari par jums jau daudi ko esmu dsirdejis.

Gerstenberg's. Ich — ich — ich wundere mich sehr, daß sie über meine Wenigkeit etwas gehört haben, aber noch mehr wundere ich mich — — —

Ehrglis (drusku smaididams:) Kas tur ko brihnitees, Gerstenberga lungs, muhsu semite til masa, ka tahdus widus, kurd's laudis wairaf attihstijuschees, droshki katris tautas dehls pasihst. (Abi eet klus runadami drusku wairaf us kreiso pusî. Johanna un Anna otrâ pusê.

Johanna. Tew tagad jau deesgan laika bija apdomatees, ka tew Gerstenbergam tikai wehl „ja“-wahrd's jadod.

Anna. Bet, mihla memir, man schkeet, ka es nebuht neesmu ar Gerstenberga lungu til tabl, ka man wixam tikai wehl „ja“-wahrd's jadod, es wehl neesmu ne wahrda fazijuse, ka es wixu mibleju — — (Ehrglis jautri eesmejabs, abas dahmas drusku satruhtstabs un flatabs it ka waizadamas us Ehrgli.)

Anna (ta ka preeziga par to, ka wina no mahtes praschanahm atswabnata:) Baj waram tawu smeeclu eemeslu dabuht sinah?

Ehrglis (ar ween wehl drusku smeedamees:) Gerstenberga k. manim pohmeta, ka es ar wixu, kas tatschu Wahziski protot, tikai Latwiski runajot, un peerahdija, ka mahzitam Lotweetim it ne buht nepeeklahjabs Latwiski runah, jo zitadi jau neesot wairs nekahdas starpibas starp mahziteem laudim un semneeseem. Renemeet par launu, Gerstenberga k., juhs gan laikam ari peedereet pee tahs mahzitu lauschu schkiras, kas netiz, ka Wahzsemê pat semneeki Wahziski runa!

Johanna. Tee lungi ir atkal in die leidige Politik hineingerathen. Tas jau muhsu deenâs ta leelaka nelaima, ka diwi lungi newar 5 minutes kopâ buht par politiku netreekdami. Bet schodeen juhs mums peedereet, un meh's it ne buht nedomajam juhs til leegi atlaiht. (us Ehrgli:) Mans wihrs launosees, ka tu til ilgi jau schê esi, bes ka wixam tas pasixots, eesim dahrsâ, tur meh's wixu laikam atradisim. (Wisi asfeet pa widus durwim.)

9. flats.

Swoinikows, wehlat Baiglis.

Swoinikows. Tagad japlauj, ko gadeem esmu sehjis un audsinajis. Wezais ir pilnigi mands nagos; wina naudu es labar sinaschu isleetaht, ne ka wixsch; jaukai Annai wajag buht manai, un

tad es wezajam wina pascha naudu, so zaur isweizigu grahamatu we
fchanu esmu eeguwis, tapinaschu (simejabs.)

Paiglis (eenabf:) Labdeen Swoinikowa fungo.

Swoinikow's. Labdeen, labdeen, mihtais Paigla fungo, ne-
nemeet par launu, ka juhs liku schurp atluhgt, bet ta ka muischâ
isdsirdeju, ka juhsu mahsas dehs ttr garam brauzis un tagad
jau schè efot, tad pasteidjos; woi juhs Annas gala wahrdu jau
sineet?

Paiglis. Ar Annu esmu runajis, bet aibildinajeet, ka jums
wehl gala wahrda newaru teikt, jo Anna bija pabrsteigta, un pirmâ
azumirkli atbildeja ta, ta kad wina nebuhtu ar mums weend's prah-
tôs. Bet esmu pahrleezinats, ka wina to leetu kreetnal pahrdoma-
juse juhsu roku ar preeku peenems.

Swoinikow's. Bet palaujeet, es schè neprasu wis pehz
juhsu pahrleezinatschanahs, bet pehz Annas gala wahrda. Jums ta
tehwam jawar un jagrib Annu peespeest, ja wina ar labu prah-
tunis negrib nemt.

Paiglis. Tas man nahktos pahraf gruhti, sawu behrnu
peespeest bet, ka juhs labi sineet, tad esmu apnehmees dariht, so tif
ween wareschu, un man wajaga isdotees!

Swoinikow's. Sinams, ka mums wajaga isdotees, jo zitadi
ta jau faziju jums ne kapeikas netapinaschu un ari sawus 500 rub-
lus prasschu atpakal. Juhsu mahsas dehs ir schè, winsch laikam
drihs gribeh's rebkinumu taishit, tamdehl steidsatees. Drihs es atkal
peenahschu, un tad pagehreschu gala wahrdu! (Wiseet.)

10. ftats.

Paiglis wehlat Anna.

Paiglis. Winsch ir zeets zilwehls, un man wixam saws
behrns ja-ustiz us wisu muhschu! Bet es newaru, newaru zitadi, ja
negribu sawu un saweja laimi un labklahschanu us muhschu saudeht.
Ka saglis teefas preekschâ stahweht, tas ir par daudl. Peezdesmit
gadi ir manus matus balinajuschu, un neweens nefad naw warejis
teikt, ka es wixam kaut so sadst, un tagad — paschâ wezumâ —
ne, to nepahrzeetischu! (Paiglin beidsamajos wahrdu's runajot eenabf Anna.)

Anna. Teht, tu est noslumis un behdu pilns, kas tewim
laisch?

Paiglis. Mihta meitix, gan behdas un gruhtibas manim
mahzabs wirfû, bet es esmu tif laimig's, ka mana behrna rokâs stahw
ta wara, wifas breefmas no manis nowehrst, mani un muhs wifus
ispestiht.

Anna. Saki ween, teht, so lai es daru, un ja buhs eespeh-
jams, tad es neweena azumirkla neschaubischos, tew un mahtei wifu
pa prahtam dariht.

Paiglis. Nu tad es temi luhdsu, lai tu par mums apsche-lojees, un Swoinikowu par wihru nemi, wisa muhsu labklahschana fahw tagad wina rokās, kad winsch manim nepalihds, tad mums postā jaeet, winsch temi loti mihl, un manim tīfai tad palihdschēs, kad tu wiram kā laulatam draugam rofu sneegsi!

Anna. Teht, es esmu fatrā brihdi gatawa preeksch tewim wisuleelafas mofas zeeft, ja mirt, kad zaur to tawas dshwes laimiba tiftu dibinata, bet tu prasi no manim upuri, kas pahrspehjs zilwela spehkus; tu manim tīfai weenu dshwibu esi dewis, un newari pageh-reht, lai es to wisa šawā muhschā fatrā ozumirkli zaur tuhstosch-fahrtigu nahwi aismakfajuse!

Paiglis (zil itl ween waredams šlarbi, lai gan war maniht, ka winam grubti nahfaks, tā runahr.) **Nevateizigais** behrns, to jau domoju, ka tu to, ko es gribu, negribesi: wifu zitu labpraht, mofas, nahwi labpraht, bet upuri, furu es pagehreju, un kas gandrihs nemas upurē naw — ne, to ne. Bet to es tewim šaku, kad tu pusstundas laikā Swoinikowam ja-wahrdu nedosi, tad tawu tehwu laikam zetumā wedihš, tad tu wairš mana meita neesi. Pahrdomaji to, un dari tad pehjs patifschanas, es eeschu Swoinikowam pakat, lai jo abtrat waru šawu likteni dabuht šinaht. (Aiseedams grib wee durwim awstarees, ka no šawahm juhtahm pabrmeits, bet tad mudigi aiseet.)

11. skats.

Anna, Feliks Ehrglis.

(Anna zaur tehwa wahrdeem fatreelta, eeshtuhl krehšlā, awsedj azis ar rofu un raud.)

Anna. Un tā mans tehws runaja, mans nelaimigais tehws **Ehrglis** (eenahf, eerauga, ka Anna raud, cet ascheem soleem wirat, kas no krehsla ujetahs, prest un prafa ar baltu pilnu balš): **Anna,** kas tew kaisch?

Anna (mehginadama drusku šuadiht): **Man** nefas nekaisch!

Ehrglis. Tew nefas nekaisch, un tu raudi! Ne, ne, Anna nemehgini mani apmahniht; mehš tagad esam beedribu zehluschi, un weens kara beedris nedrihtsi otra atsiht, weenam otram jपालिह्दि — tew manim jafaka, kas tew kaisch, un man tewim jपालिह्दि.

Anna (behdigi): **Al Feliks,** tu esi tas weenigais, lam es šawas behdas, kas tagad kā negaisa mahkons manim peepeschi usbrufschas, waru isiteift. Jau mahte mani mehginaja peerunahf, lai es zilwelam, furu nebuht nemihleju, fursch manim loti smeekligs isleekahs, šawu rofu uš muhschu sneedsu, inahtei es atbildeju tā, kā kad manim ta leeta tīfai joziga isliktos, bet nu tehws mani kā ween waredams mehgina peespeesft, nemit wihru, furu es ne tīfai ween nemihleju, bet ari gandriš eenihstu, jo winsch, ka manim schkeet, ir šliktis zilwels. Un turklaht, zil šahpigi tas bija, tahdus wahrduš no tehwa dširdeht, šahdi manim bija jadšrd. —

Chrglis (ar ween wairat aifgrabbts:) Nemi par launu, Anna, bet lai tewim labaki waru palihdseht, tad faki manim luhdsama: kas tee tahdi ir, kuras tewim tehws un mahte grib par wihreem usspeest, un woi tu warbuht nescini, kamdeht wini tewi grib isprezht?

Anna. Nesinu wai manim peenahlahs wisu isteift, bet, tafschu, tas newar nepeeklahjigi buht, jo katram dshwneekam ir brihw, zil winafch til ween war, no posta un pasufchanas fargatees: Gerstenbergs un Swoinkows ir tee, kuras mahte un tehws preefsch manim isredsejufchi. Un ka manim fchleet, tad tehws deewamschehl no truhkuma peefpeests, palihdribas deht grib lai es bagato Swoinkowu par wihru nemu.

Chrglis. Naudas labad, truhkuma deht tewi nelaimē grubst, ka kad neweena zilwefka nebuhtu, kas tehwm negribetu un newaretu palihdseht; — ne, Anna, ne, tew nebuhs usuperetai tift, ne, kamehr wehl wihra fpehku un firdibu kruhtis manu, es apsolos, tewi fargah: un glahbt.

Anna. Woi tu mani gribi fargaht, mihlo Feliks?

Chrglis. Ja es, bet es tewi negribu wis tilai fargaht un glabaht, ka sawu azu-raugu, bet Anna — bet — es tewi ari mihleju, til dedfigi, til karsti, zil zilwefk fpehji mihleht.

Anna. Tu mani mihle? bet woi tawa firds, kas tilai preefsch tehwijas, preefsch zilwefu wisufwehtakahn mantahn pulsi, woj tawa firds eefpehji mani wahju, nepilmigu feewecti mihleht?

Chrglis (dedfigi:) Mehws wisi efam wahji, nepilmigi, bet Anna, tu manim isleezees ka mirdsofchs demants Latwju meitschu starpa, tu pazilajees ka angels augsti pahri par mums ziteem un lidinajees jaukuma, taisnibas un tiklibas aiteri. Tehwiju es mihleju, ka katram brihwam zilwefkam peeklahjahs, bet pamifam labaki tehwiju war mihleht ihsti laimigs zilwefk, un tas es buhschu, ja tu gribi mana Latwju lihgamira buht! —

Anna. Feliks tu runaji par wisuleelako laimi, par fo tilai flehpschus esmu eedroschinajusees fapnot, nemi mani, kas muhscham tawa bija! (wini aplampjabs.)

12 flats.

Dijufchee Paiglis, Swoinkows (va widus durwim.)

(Paiglis un Swoinkows eenahf, un fatruhtstabs, kad cerauga, ka Feliks tur Annu aplampju.)

Swoinkows (fashutis uf Paigli.) Ko tas nosime?

Chrglis. To juhs tuhlin dsirdefeet. (Uf Paigli) tehwoj, tu gan brihnojees, redsedams, ka es Annu aplampis, bet eelams par to runajam, palauji luhdsame, ka es prasu, kamdeht tu Annu tam fungam tur gribeji isprezht? —

Paiglis (schaubidamees.) Tamdeht, ka latram tehvam ruhp fawam behrnam ustizamu, kreetnu laulatu draugu fagahdaht.

Chrglis. Un par kreetnu ustizamu snotu tu tabdu sauzi, kas spehj tewim naudu tapinaht, tu naudas deht gribeji fawu behrnu nelaimigu dariht!

Paiglis. Re, Feliks, nedoma to no manis; lai nu eetu la eedams, klaufees tagad wifu: es esmu fawu mantojumu — 5000 r. — glahschu fabrika leeta idemis, un fabrika tagad konkurse kritefe — man no tewim bija bail, es negribeju, lai mani ka sagli neapfuhdsetu, **Swoinikowa** k., kurfch weenigi manim wareja palihdseht, tilai tad gribeja wajadfigo naudu tapinaht, kad Anna wizu par wihru nem!

Chrglis. Un tu melleji palihdsibu pee swescha, un domast, ka tawis radineeks wisuzeetsirdigakais zilweks pasaulē, tu labat gribeji fawas meitas dshwes laifu par behdu un waimaru pekli padariht, nefa ar manim par to leetu runaht. Bet lai nu buhtu, la buhdams; tewim nebuht wairs newajaga Annu speest, to fungu tur prezeht. Bet, tehwoz es mihleju Annu, un esmu ari til laimigs, ka wina mani mihle, tamdeht, swehti muhs ka fawus behrnus!

Paiglis. Paldeews, smitureij paldeews tew, schelligais debes tehws, ka manim naw faws behrns nelaimē jaegrufsch; un es tilai pilnigi fajuhstu, zil gruhsta ta nastā bija, kas us manim guleja, un es atkal ij swabadas fruhstē spehju elpu eewilft. Uk mani mihli behrni! (aplampj winus)

Anna. Teht, mihto teht, tagad tu tatschu mani wairs neturi par nepateizigu!

Swoinikow (dusmu pilns us Paigli.) Tabdā wihse juhs manim fawu solischanu neeseet ispildijusch, tad manim tilai atleekahs fawus 500 rubkus atpakaļ prašht, un ja juhs winus manim neatdofeet, par jumē fuhdseht.

Paiglis. Est til labs Feliks, un pahrluhlo **Swoinikowa** funga grahmatu weschanu, un kahdā wihse es winam 500 rubkus parahdā esmu, jo es no tam nefa nesinu. —

Chrglis. Labpraht, (us **Swoinikowu**) ja juhsu prašschanas buhs taisnas, tad juhs sinams fawu naudu dabuseet, bet warbuht ka grahmataš winas drufku ijskaidros!

Swoinikow (kas wifu laifu dusmu pilns stahwejis pee fewis.) Tas tilai wehl trubsta. (ditti.) To mehē redschim. **Urdeewu** (aisfeet.)

Anna, Paiglis, Chrglis: Ur deewu!

13 flats.

Bijufchee Johanna, Gerstenbergs. (no labas puses.)

(**Chrglis** panem Annu pee rofas un eet Johannai pretim.)

Chrglis. Mihla tante, tu redst fawā preefschā diwus, kureem

tikai wehl tawas fwehtibas truhkfi us pilnigu laimibu, mehš zeram, la tu to mums wiš neleegfi!

Gerstenbergš (vitti) Aber entschuldigen Sie —

Chrgliš (abtri) la juhš wehl šhè ešeet; to mehš peedošm gan, tad juhš tilai tagad azu-mirkli ešeet projam!

Johanna. Raxemi par launu, Gerstenberga f. man mihkšch weefš, un eš nemaš nefaprotu, kaš šhè ihsti noteef!

Chrgliš. Mehš weenš otru mihlejam, tehvš mums jau fawu fwehtibu ir demiš, un ari tawa mihkšta mahtes šrds labak wehle-šeš, diwus laimiguš behrnuš apšampt, ne la weenu nelaimigu ap-raudah.

Johanna. Bet eš Annu Gerstenberga fungam foliju!

Anna. Eš Felikšam folijoš, un tikai winu eš mihleju un mih-leschu mušhigi.

Johanna. Nu tad, manis pehž, ešeet apšampti mani behrni!

(fahndš) Er ist doch ein Literat.

Gerstenbergš (fahšutis) Meine Herrschaften, ich habe die Ehre mich ihnen zu empfehlen, denn meine Anwesenheit dürfte hier nicht mehr von nöthen sein (aišeet.)

Wifš. Ar Deemu.

Chrgliš (fneedš Annat rošu.) Nu tad lai jaunu dšhwi ušfahkam, lai mihleštibas un laimibas angeliš muššam muhš faweeno, muhfu šarpā, ar tautu, ar zilwežibu, bet wišuwairak lai winšch ušfmaida Patwju meitinahm, la tahš wišas to garu ušxemt, kaš manu Annu pahrwalda! —

(Preekšch-autš teef nolaištš.)

No zensures atweštš. Ribgā, 9. dezembert 1874.

20

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309079917